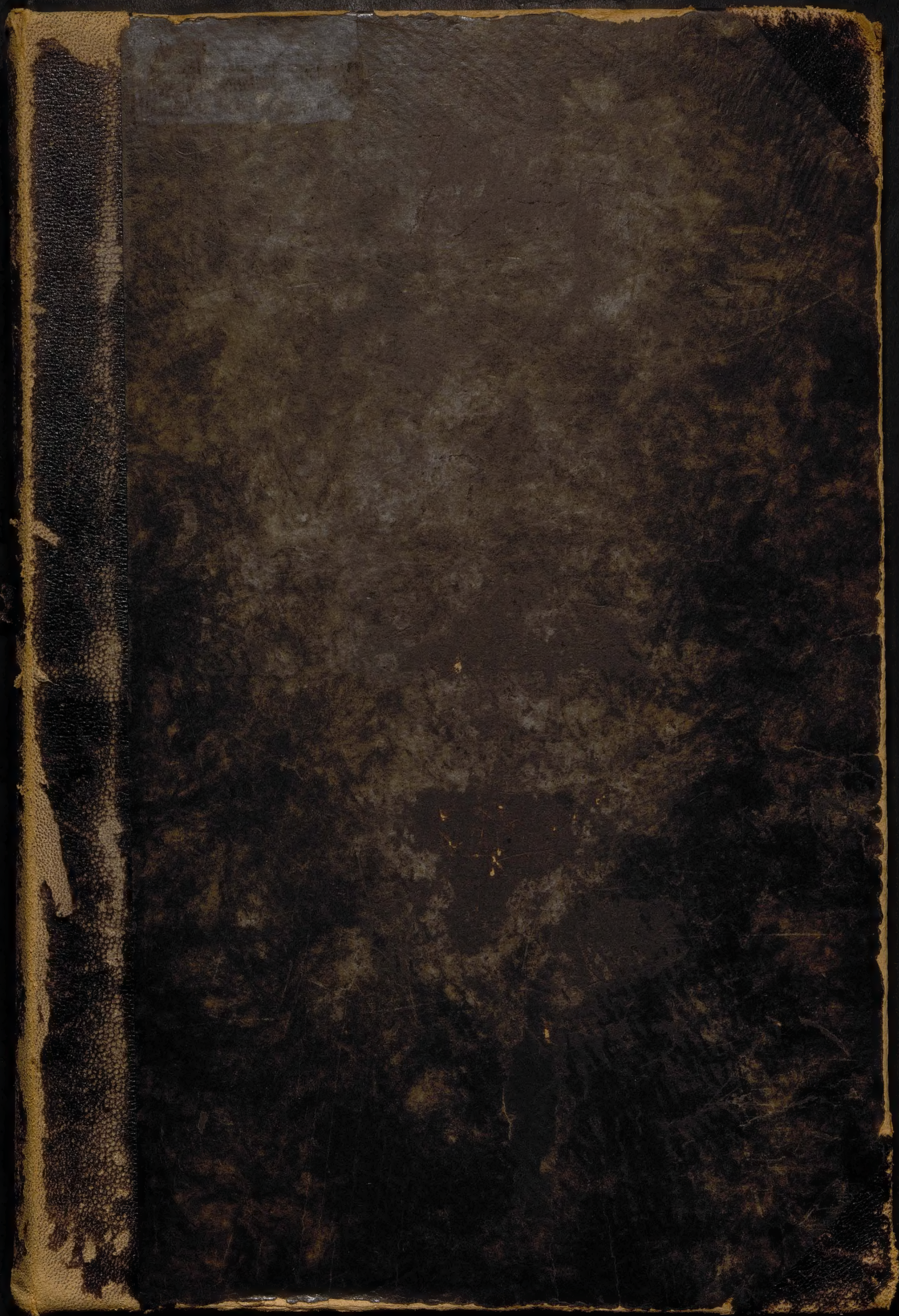

V
B J
C
15027

Sejm czteroletni. Tom I.

Mowy, ustawy i pisma z r. 1788–1789.

R. 1788.

27.) Stroynowski Waleryan 33. 14/XI 88. 34. 25/X. 88

28.) Suchodolski Wojciech 35. 7/X 88; 36. 11/XII. 88 67. 16/II 89
45. 3/XII 88 68. 10/III. 89. 69. 4/VIII 89

29.) Suchorzewski Jan 37. 8/X 88,

30.) Szembek Krzysztof bp. 38. 27/X. 1788; 39. 13/XII 88; 40 15/XI. 88

31.) Zabiełło Szymon 41. 3/XI. 88; 42. 24/X 88

32.) Zaleski 43. s. l. d. [1788]

33.) Załuski Teofil hr. 44. 27/X 88; 46. 19/XII 88

Rok 1789

34.) Butrymowicz Mateusz: Reforma żydów 47. s. d.

35.) Chromiński Kazimierz: Wyłuszczenie praw żydów w Warszawie. 48.

36.) Czetwertyński Janusz 49. 31/III.

37.) Krasiński Adam bp. 50. 28/VIII.

38.) Lustracya dymów i podanie ludności 51. 22/VI.

39.) Ożarowski Piotr 52. 30/I; 53. 15/I.

40.) Poniński Adam: [Pozwy przed Sąd sejm.] 54. 26/VIII. M. 55. 29/VIII.

41.) Prawa względem ofiary na powiększenie sił kraj 56. 4/IV.

42.) Prośby m. Krakowa 57. 58. 59. 60. 61. 62.

43.) ~~Uwia~~ Sposób dawania rekrutów w Koronie i W. X. Lit. 63. 7/XII.

44.) Suplika Gromady Starostwa Młodzirzyńskiego 70. 8/X.

45.) Turski Wojciech 71. 29/VIII.

46.) Uwagi nad prośbą żydów do Stanów 72.

47.) " [w sprawie oddalenia stanu wojsk. od przywileju obywatelstwa w Polsce 73. s. d. 1789.

48.) Wielogłowski Józef 74. 12/I.

GŁOS

Tegoż Jaśnie Wielmożnego

ZABIEŁY

KASZTELANA MINSKIEGO,

NA SESSYI SEYMOWEY

d: 24. 8br: MIANY.

NAYIASNIEYSZY KROLU PANIE MOY MIŁOSCIWY

PRZEŚWIETNE RZPLTEY SKONFEDEROWANE STANY.

GDY przed obliczem Skonfederowanych Rzeczypospolitey Stanow w materyi Projektow Władzy nad Woyskiem otwieram myśl moię; dozwol Miłościwy Krolu wspomnieć: iż dopoki dobrotliwą W. K. Mci w dzielney nadgrodzie ręką na ten stopień podniesiony nie zostałem, i pod ow czas w Obywatelskich dla Oyczyzny posługach moich, nie żadną prywatą, lecz zawsze duchem prawdy i sumnienia powodowany, wciąż przez kilka posłuiący Seymow, nie dałem się przeważyć nikomu wiernością ku Maiestatowi i Oyczyznie moiey.

Ktoż bowiem kiedy, a zwłaszcza w dzisieyszey rzeczy Kraiowych postaci mogłby się znaleść tak nieczuły Obywatel, tak nieżyczliwy Syn Oyczyzny; ażeby nie pragnął widzieć ią na stopniu mocy i sławy? iżby mowię Rzeczpospolita Nasza powagą, siłą i wziętością do innych w Europie Narodow nie była podobną? Tak Nam zaiste myśleć należy, i tego się dziś nieomylnie spodziewać powinniśmy pod przewodnictwem Panuiącego Nam dobrego Krola; tego się Nam spodziewać każe wybor prawdziwie czułych o dobro powszechne i gorliwych Osob Stan teraźnieyszy Skonfederowaney Rzeczypospolitey składaiących.

Ale słyszeć mi się tu daią odgłosy między nazwiskiem Departamentu lub Kommissyi, zawsze iednak Władzy Woyskowey. Wszakże nie widzę ia tu inney rożnicy, tylko co do istoty wewnętrznego ułożenia. Niech ta nad Woyskiem Władza będzie czy Kommissyą czy Departamentem; ale niech Prawem ściśle będzie określona; aby moc oney była mocą Prawa; a tak i Zołnierz w karności i Obywatel w bespieczeństwie zostanie.

Oszczędność Skarbu, bespieczeństwo Obywatela, rząd Woyska, karność Zołnierza; z tych czterech rzeczy cała ta Budowla złożyć się powinna; a na ktorych siły Narodowey Machina wspartą być musi

Co do Skarbu: ieszcześmy nie ustanowili Podatkow, ktorych same tylko dotąd od czułych serc Obywatelskich dały się Nam słyszeć Ofiary, i ktorych aby niemiłemi dla Nas samych nie uczynić, oszczędność na celu koniecznie być powinna.

Co do bespieczeństwa Obywatela i karności Zołnierza: pod iakimkolwiek bądź Nazwiskiem Władza Woyskowa, że zawsze ścisłych potrzebuie warunkow; nikt temu przeczyć nie może.

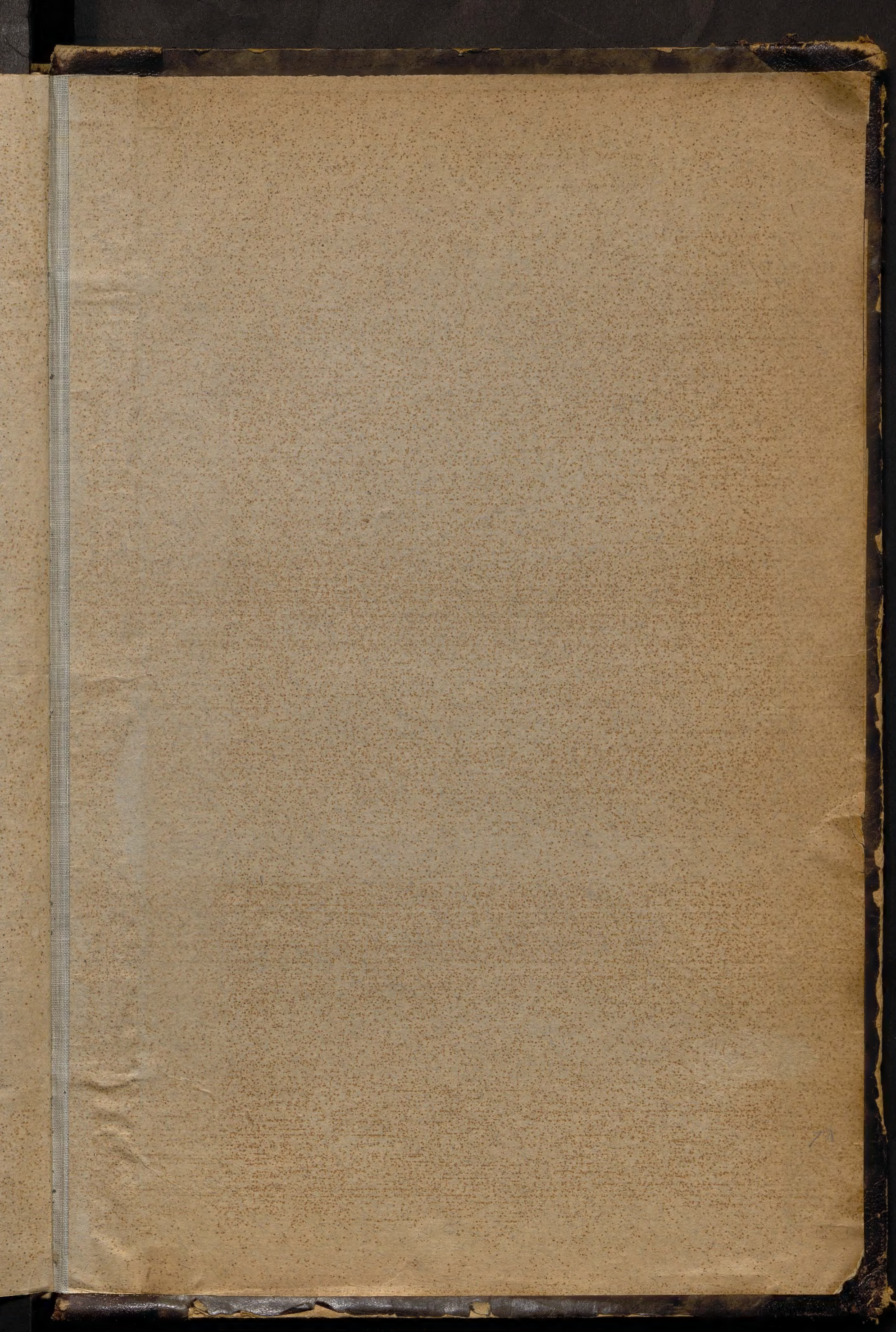
Nakoniec co do rządu Woyska: wszakże My z pośrzodka siebie samych obierać będziemy Osoby do tey Magistratury, ktora przyzwoicie na czele mieć będzie Hetmanow.

Więc ieżeli zły Departament? poprawić go i nayściśleyszemi obostrzyć warunkami; zła Rada? dać iey inną postać, inne wyznaczyć prawidła, w mocy to wszystko Naszey.

---

w Drukarni Piotra DUFOUR Kons: Nadw: J. K. Mci Dyrektora Drukarni Korp: Kadet: mieszkaiącego w Rynku Miasta Starey Warszawy Nro. 58.

SEJM

CZTEROLETNI

MOWY USTAWY

I PISMA

I

1788-89